

hermed blev det vistnok ogsaa fremhævet, at Udgifterne til Skolevæsenet i Byerne ere forholdsvis langt større end paa Landet, og at man, for at lette disse, maatte ønske en større Frihed for Kommunalbestyrelsen i Ordningen af den Del af Skolevæsenet, der gaar ud over Friskolen. Indrømmes dette, hvilket i flere Henseender turde være hensigtsmæssigt, vil man ogsaa kunne fordrø, at der gjøres noget mere for Friskolen, navnlig saaledes, at Undervisningstiden udvides og Undervisningen gjøres fyldigere. Vi tro ogsaa, at man kunde gøre et Skridt henimod den i Lovudkastets § 1 fremsatte Tankke ved at paalægge Kommunen at oprette en Klasse, hvori der kunde meddeles de Børn, der, efter at have gennemgaaet Skolens øvrige Klasser, ønske at gaa videre, en fyldigere Undervisning. Vi tvivle ikke om, at der navnlig i de større Byer af det store Antal Børn, der besøge Friskolen, stedse vil findes en Del, hvis Forældre med Glæde vilde benytte en saadan Leilighed til at staffe dem en større Uddannelse. At Undervisningen i en saadan Klasse maa kunne henlægges til om Aftenen, hvor Forholdene gjøre det ønskeligt, anse vi for en Selvsølge.

Ogsaa til Fortsættelseskoler, men vistnok noget forskjelligt fra dem, der ere paatænkte i Lovudkastet, har der viist sig Trang i Byerne; i flere af disse er der dels ved Kommunens Bidrag dels ad anden Veie oprettet Søndagskoler, Tegnekoler, Industriekoler, Haandværkerkoler osv. Disse Skoler have i Almindelighed en rent fagmæssig Karakter. Vi ville imidlertid anse det for heldigt, om det under disse Skolers videre Udvikling maatte blive erkjendt, at der til den rent fagmæssige Undervisning ogsaa burde knyttes en Undervisning af en almentdannende Karakter. Ved Tilfud fra Statens Side i et passende Forhold til Kommunens eget Bidrag vil der sikkert kunne gjøres Meget for en større Udvikling af saadanne Skoler. Da flere saavel Kjøbstad- som Landkommuner ere saaledes stillede, at de her opstillede Fordringer ikke ville kunne gennemføres, maa vi tilraade, at der gives den overordnede

ganste Kunde undværes; men til en saadan Foranstaltning driste vi os ikke til at række Haanden. Derimod kan og bør der gjøres saadanne Forandringer, der kunne lade det træde klarere frem, at det kun bør ramme saadanne Forældre, som misbruge deres Ret over Børnene, og vise aabenbar Uegnygtighed med Hensyn til deres Børns Undervisning. Det bør alvorlig indskræmpes de lokale Skolemyndigheder forud for Mulkteringen at anvende venlig og alvorlig Forestilling helst ved personlig Henvendelse, hvor dette lader sig gøre, og ikke at lade sig nøie med en blot Paamindelse om, at, hvis Barnet ikke sendes i Skole, vil det blive mulkeret. Dernæst bør Mulkteringen ikke udføres som et slet og ret Regnestykke, saa at man efter Lærerens Indberetning optæller Forsømmelserne og derefter mulkterer. Vi maa ønske, at der forud for Mulkteringen gaar en nøiagtig Undersøgelse af Grunden til Forsømmelsen, saaledes at ogsaa Villighedshensynet kan komme til sin Ret. Der maa indrømmes den lokale Myndighed en Stjønret. Vi vide vel, at vægtige Stemmer have udtalt sig herimod, men vi kunne ikke se rettere end, at det maa være muligt for retsindige og med Forholdene nøie kjendte Mænd — og saadanne ville forhaabentlig stedse findes i Kommunalbestyrelserne — at udføre dette paa en tilfredsstillende Maade. Paa den anden Side maa det indrømmes, at der ad denne Veie let kan indføres en skadelig Slaphed i Lovens Gennemførelse; det kan ikke tilstedes, at en Kommunalbestyrelse paa egen Haand tilfidesætter Lovens Forrifter. Det bør derfor paalægges det overordnede Tilfyn ved sine Besøg i Skolen nøie at gjøre sig bekendt med Forsømmelseslisterne og at gjøre Indberetning til Ministeren, naar det viser sig, at vedkommende Skolebestyrelse har viist utilbørlig Efterladenhed i denne Henseende, ligesom ogsaa Ministeren i saa Tilfælde maa være berettiget til at idømme Vedkommende selv at udrede Mulkten. En Forhøjelse af Mulkten anse vi for ufornudden, hvorimod en hurtigere Fremgangsmaade ved Idømmelsen og Inddrivelsen vistnok vilde være heldig.